

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 512/2025-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 74PP/47/2023 zo 17. januára 2024 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu a uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 9PP/85/2024 zo 4. apríla 2025, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 12. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho bližšie neoznačeného práva na obhajobu a práva na zákonného sudcu, ako aj práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením okresného súdu sp. zn. 74PP/47/2023 zo 17. januára 2024 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu zo 17. januára 2024“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením sp. zn. 9PP/85/2024 zo 4. apríla 2025 (ďalej len „uznesenie okresného súdu zo 4. apríla 2025“). Navrhuje uznesenie okresného súdu zo 17. januára 2024 a uznesenie okresného súdu zo 4. apríla 2025 zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na opätovné rozhodnutie, ktorým by ho okresný súd podmiennečne prepustil na slobodu. Zároveň navrhuje priznať mu finančné zadost'učinenie 4 950 eur.

2. V súčinnosti s okresným súdom ústavný súd zistil, že uznesením okresného súdu zo 17. januára 2024 prvostupňový súd rozhodol o sťažovateľom návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 a 2 Trestného zákona v spojení s § 415 ods. 2 Trestného poriadku tak, že ho zamietol s odôvodnením, že v zmysle § 176 ods. 3 Trestného poriadku neobsahuje písomné odôvodnenie, keďže po vyhlásení rozhodnutia sa oprávnené osoby vzdali práva na podanie sťažnosti. Uznesením okresného súdu zo 4. apríla 2025 prvostupňový súd

opätovne rozhodoval o sťažovateľom návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s tým, že aj tento zamietol, a to podľa § 66 ods. 1 a 2 Trestného zákona s použitím § 415 ods. 1 Trestného poriadku. Z predmetného uznesenia rovnako vyplýva, že v zmysle § 176 ods. 3 Trestného poriadku neobsahuje písomné odôvodnenie, keďže po vyhlásení rozhodnutia sa všetky strany vzdali práva na podanie sťažnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti uzneseniu okresného súdu zo 17. januára 2024 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že samosudca v danej veci rozhodol bez prítomnosti jeho advokátky, čím došlo k porušeniu jeho základného práva na obhajobu. Zároveň namieta, že v danej veci mal rozhodovať senát okresného súdu, nie samosudca, čím došlo k porušeniu jeho základného práva na zákonného sudcu a spravodlivý proces (čl. 6 dohovoru a čl. 48 ods. 2 ústavy).

4. Vo vzťahu k namietanému uzneseniu okresného súdu zo 4. apríla 2025 sťažovateľ uvádza, že okresný súd porušil § 415 Trestného poriadku, keď o jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodol po 160 dňoch od jeho podania (nie do 60 dní ako je stanovená zákonná lehota), čím došlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv (podľa bodu 1) uznesením okresného súdu zo 17. januára 2024 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a uznesením okresného súdu zo 4. apríla 2025, ktorými boli zamietnuté sťažovateľove návrhy na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

6. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že predmetná ústavná sťažnosť bola sťažovateľom zasielaná ako doplnenie k ním podanej predchádzajúcej ústavnej sťažnosti (vedenej pod sp. zn. II. ÚS 338/2025, resp. Rvp 303/2024), avšak vzhľadom na jej obsah bola vyčlenená na predbežné prerokovanie ako samostatná ústavná sťažnosť.

8. Ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu (m. m. II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa (pozri bod 14

tohto uznesenia, pozn.) a nedostatku ústavnej sťažnosti spočívajúcom (najmä) v riadne vymedzenom návrhu na rozhodnutie a absencii príloh pripojených k ústavnej sťažnosti.

9. Pokiaľ ide o námietky týkajúce sa uznesenia okresného súdu zo 17. januára 2024, ústavný súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že časť námietok smerujúcich proti tomuto rozhodnutiu už bola predmetom posúdenia zo strany ústavného súdu v spomínanom konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 338/2025, konkrétne v uznesení č. k. II. ÚS 338/2025-24 z 11. júna 2025, pričom boli odmietnuté pre neprípustnosť. Prekážka už rozhodnutej veci (*res iudicata*) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch doručených ústavnému súdu. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O takú prekážku by nešlo, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci (m. m. IV. ÚS 134/2020, II. ÚS 444/2021). Aktuálna ústavná sťažnosť je tak v rozsahu posudzovanom v uznesení č. k. II. ÚS 338/2025-24 z 11. júna 2025 neprípustná, v dôsledku čoho ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde. V ostatnom rozsahu námietok smerujúcich proti uzneseniu okresného súdu zo 17. januára 2025 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, ústavný súd posúdil aktuálnu ústavnú sťažnosť tak, ako je popísané v ďalších bodoch tohto uznesenia.

10. Ústavný súd sumarizuje, že na podklade súčinnosti poskytnutej mu okresným súdom zistil, že uznesenie okresného súdu zo 17. januára 2024 nadobudlo právoplatnosť v ten istý deň, t. j. 17. januára 2024. Ďalšie namietané uznesenie okresného súdu zo 4. apríla 2025 nadobudlo právoplatnosť 4. apríla 2025. Z obsahu oboch namietaných uznesení vyplýva, že tieto podľa § 176 ods. 3 Trestného poriadku neobsahujú písomné odôvodnenie, keďže po ich vyhlásení sa všetky strany vzdali práva na podanie sťažnosti.

11. Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv vyplývajúcich z ústavy a práv, ktoré sú zakotvené v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučnou úlohou ústavného súdu. Táto úloha predstavuje úlohu každého orgánu verejnej moci v rámci jemu zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré participujú na ochrane ústavnosti (m. m. IV. ÚS 594/2021).

12. Ústavnou sťažnosťou namietané uznesenie okresného súdu zo 17. januára 2024 a uznesenie okresného súdu zo 4. apríla 2025 sú rozhodnutiami súdu prvého stupňa v trestnom konaní. Proti nim mal sťažovateľ právo podať sťažnosť, pričom následne by poskytol ochranu jeho základným právam a slobodám sťažnostný súd. Z obsahu namietaných uznesení okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ sa vzdal sťažností, čo mu síce Trestný poriadok výslovne umožňuje, z pohľadu predbežného prerokovania sťažovateľovho návrhu na začatie konania na ústavnom súde však takýto procesný úkon má za následok splnenie hypotézy § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (m. m. III. ÚS 298/2022, III. ÚS 355/2023, I. ÚS 495/2023, I. ÚS 568/2023).

13. Sťažovateľ sa vzdaním sa sťažností zbavil možnosti splniť podmienku prípustnosti svojej ústavnej sťažnosti. Preto ju ústavný súd odmietol vo vzťahu k oboj namietaným uzneseniam ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Pre komplexnosť ústavný súd uvádza, že sťažovateľ v obsahu predmetnej ústavnej sťažnosti osobitne nežiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže bol toho názoru, že toto jeho podanie bude súčasťou ústavnej sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 338/2025. V nadväznosti na výsledok predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd v okolnostiach tejto veci už nepristúpil k odstraňovaniu predmetného nedostatku. Takýto postup zvolil z dôvodu procesnej ekonómie, keďže ani jeho prípadné odstránenie by podľa názoru ústavného súdu nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o ústavnej sťažnosti, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

15. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu